

Ενότητα 39^η : Εξελίσξεις σε Ελλάδα και Τουρκία μετά το μικρασιατικό πόλεμο

Το κίνημα του 1922	Στρατιωτικά τμήματα που είχαν επιστρέψει από το μικρασιατικό μέτωπο οργάνωσαν κίνημα κατά του βασιλιά Κωνσταντίνου αξιώνοντας: • παραίτηση του βασιλιά • διάλυση της βουλής στην οποία τα φιλοβασιλικά κόμματα διέθεταν την πλειοψηφία • το σχηματισμό νέας κυβέρνησης που θα είχε την εμπιστοσύνη της Αντάντ • την ενίσχυση του μετώπου της Θράκης, ώστε η Ελλάδα να αποφύγει και άλλες εδαφικές απώλειες
Επικεφαλής του κινήματος οι συνταγματάρχες:	• Νικόλαος Πλαστήρας • Στυλιανός Γουνατάς • Δημήτριος Φωκάς
Οι ενέργειες του κινήματος:	• Εξαναγκάζει τον Κωνσταντίνο σε παραίτηση. Βασιλιάς γίνεται ο γιος του Γεώργιος • Σχηματίζεται επαναστατική κυβέρνηση υπό τον Σωτήριο Κροκιδά • Συστήνεται έκτακτο στρατοδικείο για να δικάσει τους πρωταίτιους της καταστροφής
Η «δίκη των έξι »	Στο έκτακτο στρατοδικείο παραπέμπονται , δικάζονται και καταδικάζονται σε θάνατο οκτώ κορυφαία στελέχη (πρωθυπουργοί, υπουργοί, στρατιωτικοί ηγέτες) της βασιλικής παράταξης: • Δ. Γούναρης • Ν. Στράτος • Π. Πρωτοπαπαδάκης • Γ. Μπαλτατζής • Ν. Θεοτόκης • Γ. Χατζηανέστης
Η ανακωχή των Μουδανιών	Μετά την ήττα στη Μ. Ασία η επαναστατική κυβέρνηση θα κάνει προσπάθειες να διατηρήσει την Α. Θράκη. Υπό το βάρος των απειλών του Κεμάλ για νέο πόλεμο και των αφόρητων πιέσεων της Αγγλίας η Ελλάδα θα αποδεχτεί την ανακωχή των Μουδανιών (Οκτώβριος του 1922) με την οποία η Α. Θράκη ενσωματώνεται στην Τουρκία
Η συνθήκη της Λοζάνης	Εκπρόσωπος της Ελλάδας στις διαπραγματεύσεις της συνθήκης ορίστηκε ο Ε. Βενιζέλος. Υπογράφεται στις 24 Ιουλίου 1924 με την οποία επισημοποιείται : • Η τουρκική κυριαρχία στη Μ. Ασία και στην Α. Θράκη • Παραχωρούνται στην Τουρκία τα νησιά Τιμβρος και Τένεδος • Στη συνθήκη ενσωματώνεται ελληνοτουρκική σύμβαση ανταλλαγής πληθυσμών , σύμφωνα με την οποία όλοι οι ορθόδοξοι χριστιανοί της Τουρκίας έπρεπε να μετοικήσουν στην Ελλάδα και όλοι οι μουσουλμάνοι της Ελλάδας να ακολουθήσουν αντίστροφη πορεία Από την ανταλλαγή εξαιρούνται: ➢ Το Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης , οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης και της Τιμβρου και της Τενέδου ➢ Οι μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης
Εξελίσξεις στην Ελλάδα	• Η επαναστατική κυβέρνηση έρχεται αντιμέτωπη με επείγοντα και σοβαρά προβλήματα ➢ ραγδαία επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης ➢ κατακόρυφη πτώση των μισθών ➢ επείγουσα ανάγκη αποκατάστασης των παλαιών πολεμιστών και προσφύγων • Μέτρα της νέας κυβέρνησης ➢ διανομή γαιών σε πρόσφυγες και γηγενείς ακτήμονες (Φεβρουάριος 1923) ➢ διανομή αγροτικών κλήρων σε πλήθος αγροτών
Η Α' Ελληνική Δημοκρατία	• Καλοκαίρι 1923: το μεγαλύτερο κύμα απεργιών που έχει γνωρίσει η Ελλάδα από την ίδρυσή της • Φεβρουάριος 1923: Υιοθέτηση από την Ελλάδα του Γρηγοριανού ημερολογίου που ίσχυε στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης (16 Φεβρουαρίου / 1^η Μάρτη) • Στις εκλογές (Δεκέμβριος 1923)τα φιλοβασιλικά κόμματα απέχουν και έτσι το κόμμα των Φιλελευθέρων νικάει • Ο βασιλιάς εγκαταλείπει την Ελλάδα και ορίζεται αντιβασιλέας ο Πάυλος Κουντουριώτης • Μετά τη σύντομη πρωθυπουργία του Καφαντάρη, αναλαμβάνει ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου • Στις 25 Μαρτίου η Βουλή ομόφωνα ψηφίζει της έκπτωση της βασιλείας και την ανακήρυξη της Δημοκρατίας
Εξελίσξεις στην Τουρκία	Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή ο Κεμάλ: • έγινε ο πρώτος πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας • υποχρέωσε το σουλτάνο να φύγει από τη χώρα • εδραίωσε τον κοσμικό –λαϊκό χαρακτήρα του κράτους Προσπάθησε να εκσυγχρονίσει την Τουρκία: • προσπάθησε να οργανώσει συστήματα υγείας και εκπαίδευσης • αντικατέστησε το οθωμανικό αλφάβητο με το λατινικό • κατάργησε την πολυγαμία • παραχώρησε δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες • επέβαλε τη δυτική ενδυμασία • επέβαλε τη χρήση οικογενειακών επιθέτων